

УСТАВ

на НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ПРОСВЕТА - 1895г."
с.Топчии, община Разград

I. ГЛАВА ПЪРВА: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 С този устав, съобразен със Закона за народните читалища се уреждат основните положения на вътрешно нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл. 2 (1) Народно Читалище "Просвета - 1895г." с.Топчии е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение на жителите от с.Топчии, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Народно Читалище "Просвета - 1895г." с.Топчии е юридическо лице с нестопанска цел със седалище в село Топчии, община Разград, област Разград и адрес на управление – ул. "Добри Чинтулов" № 1.

(3) Читалището е вписано в регистъра на Министерство на културата под № 2404.

Чл. 3 Наименованието е:

Народно Читалище "Просвета - 1895г." с.Топчии, което наименование при необходимост ще се изписва и на латиница по следния начин: Narodno chitaliste "Prosveta - 1895g." s.Topchii.

Чл. 4 Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институти, църквата, обществени и стопански организации, фирми и други, които извършват или подпомагат културната дейност.

Чл. 5 След отчетно-изборното събрание читалищното настоятелство е длъжно да се регистрира в регистъра за организациите с нестопанска цел на Разградски Окръжен съд в 14-дневен срок от възникването на всяка промяна и в 7-дневен срок от вписването в съдебния регистър да подаде заявление за вписване в публичен регистър на народните читалища и читалищните сдружения към министъра на културата.

II. ГЛАВА ВТОРА: ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 6 Целите на читалището са да задоволяват потребностите на населението, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с.Топчии, община Разград;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
5. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
6. осигуряване на достъп до информация.

Чл. 7 За постигане на целите по чл.6 читалището извършва основни дейности като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;

5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;

6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

Чл. 8 Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 9 Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл. 10 Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

III. ГЛАВА ТРЕТА: ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 11 (1) Членовете на читалището са: индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове на читалището са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

1. Действителни индивидуални членове на читалището са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос, определен с решение на общото събрание на читалището и имат право да избират и бъдат избирани в ръководните органи;

2. Спомагателните членове на читалището са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, имат право на съвещателен глас. Те могат да бъдат освободени от плащането на членски внос или да го заплащат в намалени размери, съобразно с решенията на Общото събрание.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Лицата, които имат особени заслуги към читалището се обявяват за почетни членове по решение на общото събрание по предложение на настоятелството.

Чл. 12 (1) Приемането на индивидуални и колективни членове на Народно читалище "Просвета – 1895г." с.Топчии се извършва след подаване на заявление за членство до читалищното настоятелство, което се разглежда и одобрява на заседание на настоятелството.

(2) В заявлението кандидатите за членство заявяват готовността си да спазват изискванията на настоящият устав, да работят за осъществяване целите на читалището и да плащат редовно членския си внос в съответния срок и с действията си да не накърняват името на читалището.

(3) Членовете на читалището имат право да:

1. Участват в управлението на читалището;

2. Получават улеснен достъп до всички читалищни форми на дейност и прояви по ред определен от Настоятелството;

3. Ползват с предимство културно-просветните форми на читалището.

(4) Членовете на читалището са длъжни:

1. Да спазват устава на Читалището и решенията на неговите членове;

2. Да плащат редовно членския си внос – най-късно до две седмици преди провеждане на първото за календарната година общо събрание;

3. Да участват в дейността на читалището;

4. Да опазват имуществото и доброто име на читалището, както и да не уронват неговия престиж.

IV. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 13 Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 14. (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 15. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;

3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. изключва членове на читалището;

5. определя основни насоки на дейността на читалището;

6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;

7. приема бюджета на читалището;

8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9. определя размера на членския внос;

10. отменя решения на органите на читалището;

11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

14. взема решения и по други въпроси съгласно ЗНЧ и този устав.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 16. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж в годината, като на 3 /три/ години е Отчетно-изборно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или

връчена не по-късно от 7 /седем/ дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището в с.Топчии и на други общодостъпни места в Община Разград, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл. 15, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 17. (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава и освобождава по щата на читалището;
6. приема нови членове на читалището въз основа на подадена молба;
7. осъществява и други правомощия съгласно закона и този устав.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

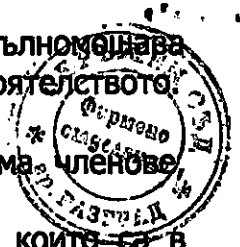
(4) На първото заседание се избира заместник-председател и се разпределят отговорностите между членовете по отделните направления на дейността.

Чл. 18. (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството;
6. подписва всички документи, издавани от читалището и всички договори по които читалището е страна;
7. ръководи текущата дейност на читалището.

(3) За правомощията по предходния член Председателят упълномощава библиотекарят на читалището или при необходимост и друг член на настоятелството.

Чл. 19 (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и председателя на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 20. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 21. Членовете на настоятелството, включително председателят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

V. ГЛАВА ПЕТА: ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 22. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 23. (1) Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. от собствена стопанска дейност;
7. други приходи.

(2) Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителя или по решение на настоятелството, ако няма изрично изразена воля на дарителя.

(3) Читалищното настоятелство може да награждава изявили се читалищни служители, читалищни деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяване на читалищната дейност и популяризиране името на читалището и общината на регионални и национални конкурси и прегледи.

Чл. 24. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотеката върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 25. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства, заедно с отчета за дейността, се представят в Община Разград.

Чл. 26. (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на Община Разград предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Разград, приета от Общинския съвет, се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(3) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

VI. ГЛАВА ШЕСТА: ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 27. Читалището може да се прекрати по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд или по реда на чл.27 от Закона за народните читалища.

VII. ГЛАВА СЕДМА: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 28. Читалището има кръгъл печат, в средата с разтворена книга, с надпис около нея: "Народно читалище "ПРОСВЕТА – 1895г." с.Топчии".

Чл. 29. Празник на Народно читалище "ПРОСВЕТА – 1895г." с.Топчии е 24 май – Денят на славянската писменост и култура.

Този нов Устав е приет на редовно общо събрание на читалището, проведено на 25.02.2010 година, съобразно § 34 от ПЗР на ЗИД на Закона за народните читалища, обн. ДВ бр.42 от 2009г. и отменя Устава на читалището, приет от общото събрание, проведено на 07.02.2008.

Същият е подписан в 2 /два/ екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, представляващ неразделна част от Устава.

